

Jedną z podstawowych funkcji szkolnictwa wyższego jest przygotowanie wysokiej klasy specjalistów odpowiadających wymaganiom rynku pracy. Opisy sylwetki absolwenta na poszczególnych kierunkach precyzują charakter pracy, do której jest on przygotowywany w toku studiów. Aspekt zdobycia satysfakcjonującego merytorycznie i materialnie zatrudnienia, staje się coraz istotniejszym motywem wyboru edukacji wyższej wśród młodych ludzi. Tymczasem, naukowo potwierdzonym problemem jest duża trudność absolwentów wielu kierunków w pozyskaniu pracy zgodnej z ukończonym profilem kształcenia. Jednocześnie pracodawcy deklarują niemożność zrekrutowania pracowników, których kompetencje spełniałyby ich zapotrzebowanie. Rodzi się pytanie: czy na rynek pracy wkracza za dużo specjalistów w stosunku do oferowanych miejsc pracy czy też ich profil zawodowy jest niedopasowany do struktury potrzeb kadrowych pracodawców? A może są inne czynniki odpowiadające za zaistnienie tego, niekorzystnego i dla pracownika i dla pracodawcy, zjawiska?

Udzielenie wyczerpującej odpowiedzi na te pytania jest potrzebne zarówno z uwagi na przyszłość kolejnych osób kończących dany kierunek studiów jak i ze względu na pracodawców oraz szkoły wyższe. Ci pierwsi, decydując się na edukację wyższą, zainwestowali materialnie i niematerialnie w budowanie kapitału wiedzy zatem oczekują, że inwestycja ta przyniesie im zyski w postaci atrakcyjnej kariery zawodowej. Drudzy oferując pracę - wartość samą w sobie, w naturalny sposób wymagają od szkolnictwa przygotowania takich pracowników, którzy będą świetnie realizowali powierzane im obowiązki. Uczelnie powinny dysponować informacjami pozwalającymi na modernizację programów kształcenia służącą podnoszeniu pozycji ich absolwentów na rynku pracy a tym samym budowaniu jej prestiżu i zapewnianiu rekrutacji dobrych kandydatów do studiowania. Dlatego Autorka zamierza przeprowadzić takie badania, które umożliwiłyby udzielenie odpowiedzi na postawione pytania w stosunku do osób z dyplomem ukończenia studiów z zakresu nauk o Ziemi. Wybór tej populacji jest podyktowany, ustalonymi w ogólnokrajowych badaniach, dużymi trudnościami absolwentów, m.in. geografii z pozyskaniem zamierzonych destynacji zawodowych. Ponad połowa pracujących geografów wykonywała pracę zdecydowaną niezwiązaną z kierunkiem studiów, a często też niewymagającą wyższego wykształcenia. Jedynie co szósty respondent pracował w zawodzie w pełni zgodnym z ukończonym kierunkiem studiów. Zarejestrowano niski poziom satysfakcji zawodowej, zarówno w sferze materialnej, jak i merytorycznej. Brak badań wśród geofizyków, geologów i oceanografów, którzy są wliczani do tej samej dziedziny, co geografowie, czyli dziedziny nauk o Ziemi, uniemożliwia dokonywanie porównań między sytuacją tych grup specjalistów na rynku pracy.

Celem projektu jest zbadanie rzeczywistego zapotrzebowania pracodawców w Polsce i w innych krajach, które są częstym kierunkiem migracji zarobkowych Polaków, na specjalistów z zakresu geofizyki, geografii, geologii i oceanografii. Zapotrzebowanie to najlepiej wyrażają oferty pracy. Współcześnie, kiedy blisko 90% wszystkich ofert pracy dla osób z dyplomem uczelni wyższej jest zamieszczana w sieci, ten typ ogłoszeń jest uznawany za najlepsze, bo codziennie aktualizowane, zawierające dane dotyczące, m.in. stanowiska pracy, lokalizacji, rodzaju firmy, obowiązków na danym stanowisku, profilu pracodawcy, źródło danych do analizy.

Prawidłowe zebranie wszystkich ogłoszeń kierowanych do pracowników o określonych cechach wymaga przygotowania rzetelnych narzędzi i wypracowania metod pozyskiwania, gromadzenia, weryfikowania oraz analizowania tych materiałów, co również jest ważnym zadaniem dla Autorki projektu. Kolejne etapy badań będą służyć poznaniu liczby specjalistów, którzy w ciągu jednego roku kalendarzowego byli potrzebni pracodawcom, struktury ofert pod względem rodzajów stanowisk, wymagań stawianych potencjalnym pracownikom, proponowanych warunków pracy. Następnie, w toku wywiadów, przeprowadzona zostanie weryfikacja tego czy potrzeby, które pracodawcy zgłosili, zostały zaspokojone. Interesujące i ważne jest także zbadanie postrzegania czynników warunkujących pozyskanie pracy zgodnej z profilem studiów przez osoby, które ją otrzymały a zatem spełniły wymagania pracodawcy i „wygrały” w rywalizacji z innymi kandydatami.

Podsumowując, realizacja projektu pozwoli na wiarygodne ilościowo-jakościowe zdiagnozowanie realnego a nie deklaracyjnego zapotrzebowania rynku pracy na specjalistów z zakresu nauk o Ziemi. Oprócz tego, wypracowana zostanie metodyka gromadzenia danych i naukowej analizy popytu z wykorzystaniem e- ogłoszeń o pracy.